

Školská politika ve Velké Británii

24. prosince 2005 Mark Hoban

CEVRO uspořádalo na začátku listopadu konferenci s názvem Svoboda volby ve veřejných službách. Konference se zúčastnil i stínový ministr školství Velké Británie Mark Hoban z Konzervativní strany. Přinášíme vám několik jeho podnětů.

Přílišná centralizovanost labouristů

Častým problémem financování školství je poměr soukromého a veřejného sektoru. Britský školní systém je ovládán státem. Přes 90 % dětí je vzděláváno ve školách provozovaných a placených státem. Stát v minulosti nechal školy, aby se staraly samy o sebe. To se ale v posledních 25 letech změnilo, lidé se více zajímají o standardy ve školách. Poslední konzervativní vláda zavedla reformy, které poskytly rodičům větší přehled o úrovni vzdělávání. Byly stanoveny testy v 7, 11 a 14 letech, byly zavedeny pravidelné nezávislé inspekce a standardizovány požadavky. Ale současně školy dostaly větší volnost nad rozpočtem a kontrolu nad aktivy. Naopak vláda labouristů školství centralizovala vydáním přesných pravidel vzdělávání a uložila školám, za co mají peníze utrácet. Zatímco konzervativní reformy zlepšily standard, vývoj se teď zabrzdil. Mnoho učitelů si na přílišnou centralizaci vzdělávání za vlády labouristů stěžuje a považuje to za překážku dalšího zlepšování školského systému.

Program britské Konzervativní strany na změnu v oblasti vzdělání

Tři hlavní principy, které tvoří náš program, jsou:

- svoboda školám, vysokým školám a univerzitám, která jim umožní uspokojovat potřeby studentů,
- žákům a studentům větší možnost výběru,
- přísnost a vysoké standardy zkoušek.

Budeme například podněcovat školy, aby přijímaly více žáků a také umožníme otevírání nových škol, aby se zvětšil výběr. Pokud školy budou mít svobodu, budou lépe schopny nabídnout žákům vzdělání, které bude potřebné pro jejich budoucí uplatnění. Panuje všeobecné znepokojení ze zvyšujícího se počtu studentů s nejlepšími známkami při závěrečných testech, zatímco zaměstnavatelé a další si stěžují na úroveň matematické i písemné gramotnosti. Chceme, aby testy byly přísné, aby výsledky dobrých studentů byly patřičně oceňovány a aby absolventi byli schopni číst, psát a počítat na kvalitní úrovni.

Finanční podpora vlády studentům

Úkol, před kterým stojí každá vláda, je zvýšit počet lidí, kteří se po ukončení základní školní docházky dále vzdělávají. Pomoci může systém finanční podpory žáků z chudých rodin.

Ve Velké Británii mají nárok na finanční podporu žáci z chudých rodin ve věku mezi 16 a 18 rokem. Zkušenosti ukazují, že to více podněcuje mladé lidi zůstat ve škole.

Na vysokých školách se za vzdělávání platí a vláda poskytuje půjčky na životní náklady. Poplatky se v současné době platí na začátku roku a dosahují výše kolem £ 1000. Podle nového schématu, který začne platit příští rok, budou moci školy účtovat až £ 3000, ale platba bude moci být pozdržena až do ukončení školy. Vláda pochopila, že nový systém mladé lidi odrazuje a zavádí program stipendií pro děti z chudých rodin. Protože toto schéma teprve začne platit, nedokážeme určit, jaký bude mít dopad. Vláda nabízí nízko úročené půjčky na životní náklady, které jsou splatné až po dokončení univerzity.

V posledních volbách jsme vedli kampaň za zrušení těchto poplatků, které mohou odradit mladé lidi z chudších rodin od studia. To proto, že studenti v Británii jsou již teď zatíženi velkými dluhy, když opouštějí univerzity. Další poplatky by situaci ještě zhoršily.